

— VS —

Recykling versus ponowne użycie

AGNIESZKA WERNER

W ostatnim czasie wiele dyskutuje się na temat recyklingu w odniesieniu do ponownego użycia (*recycling versus reuse*). Polityka UE kładzie duży nacisk na rolę opakowań w gospodarce cyrkulacyjnej oraz na ich konstrukcje umożliwiające recykling i/lub ponowne wykorzystanie. Jednak podejście do opakowań z perspektywy zarządzania odpadami nie uwzględnia takich ich cech, jak np. funkcjonalność i trwałość. Wnioski legislacyjne muszą gwarantować, że wszelkie opakowania wprowadzane na rynek UE powinny być „dopasowane do potrzeb”, przyjazne dla środowiska i zapobiegać powstawaniu niepotrzebnych odpadów.

Głos w sprawie „recykling vs ponowne użycie” postanowiła zabrać również Europejska Federacja Producentów Tektury Falistej FEFCO. W 2021 r. zleciła trzy badania, mające na celu lepsze zrozumienie wpływu rozwiązań opakowaniowych na środowisko oraz dostarczenie dowodów naukowych wspierających dyskusje na temat polityki prowadzonej w zakresie opakowań i odpadów opakowaniowych w kontekście unijnego Zielonego Ładu (*Green Deal*).

Badania, przeprowadzone przez niezależną firmę konsultingową Ramboll oraz instytut badawczy VTT, oceniają wpływ na środowisko opakowań z tektury falistej w porównaniu z opakowaniami wielokrotnego użytku. Badania, o których mowa, to:

- Ocena cyklu życia rozwiązań opakowaniowych z segmentu spożywczego – porównanie wpływu na środowisko opakowań z tektury falistej i skrzynek z tworzyw sztucznych (Ramboll);
- Analiza punktów zapalnych w łańcuchu logistycznym e-commerce – ocena nadających się do recyklingu opakowań z tektury falistej w porównaniu ze skrzynkami wielokrotnego użytku (Ramboll);
- Biała księga przedstawiająca krytyczny pogląd na temat recyklingu i ponownego użycia opakowań w europejskiej gospodarce cyrkulacyjnej (VTT).

Dostarczają one dowodów naukowych i technicznych na poparcie stosowania dyrektywy z 2008 r. w sprawie odpadów, tak aby *Stosując hierarchię postępowania z odpadami, o której mowa w ust. 1, państwa członkowskie podejmowały środki sprzyjające rozwiązaniom, które dają najlepszy dla środowiska wynik całkowity. Może to oznaczać dla niektórych strumieni odpadów odstąpienie od tej hierarchii, jeżeli jest to uzasadnione zastosowaniem metodologii myślenia o cyklu życia, obejmującej całkowity wpływ związany z wytwarzaniem i gospodarowaniem takimi odpadami* (Dyrektywa 2008/98/WE, art. 4§2).

Efektywny obieg materiałów jest warunkiem wstępnym dobrze funkcjonującej gospodarki cyrkulacyjnej, w którą doskonale wpisują się opakowania z tektury falistej. Są przecież cyrkularne z natury: produkowane z surowców ze źródła odnawialnego, podlegające recyklingowi i biodegradacji. Badania pokazują, że nadające się do recyklingu opakowania z tektury falistej przewyższają te wielokrotnego użytku pod względem kluczowych wskaźników środowiskowych. Powinno to być wskazówką dla decydentów podczas obecnej rewizji dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.

Ocena cyklu życia – LCA

W badaniu LCA porównano transport świeżej żywności między przedsiębiorstwami (B2B) na terenie UE w pudełkach z tektury falistej (CB) i plastikowych skrzynkach wielokrotnego użytku (RPC).

Badanie przeprowadzono zgodnie z normami ISO 14040 oraz ISO 14044 i poddano rewizji trzech niezależnych recenzentów. Oceniono scenariusz podstawowy dla piętnastu kategorii wpływu na środowisko. Warto jednak zaznaczyć, że badanie obejmuje obszerną ocenę 14 różnych scenariuszy (tzw. analiza wrażliwości), co zwiększa jego wiarygodność.

Mgr inż. **A. Werner**, Stowarzyszenie Papierników Polskich, Pl. Komuny Paryskiej 5a, 90-007 Łódź